

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică

Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Fapta bună

S'a făcut odată oă a murit un păcătos mare. Acesta în tinereță a fost hoț de codru, iar mai târziu, scăpat de prin temniți, un asupritor fără milă al văduvelor și orfanilor.

Și a fost când a murit el, că a coborât Arhanghelul Gavril din împărăția Tatălui ceresc și, stând lângă patul celui ce-și da sufletul, i-a poruncit să-l urmeze. Și au plecat în zbor, ca gândul, peste vămile văzduhului, sus la marele scaun de judecată al Mântuitorului lumii, Isus Hristos.

Acolo era lumină neprihănită și strălucire fără margini, de nu puteai să-ți ridici ochii spre dânsa. Marele Judecător sta pe un scaun de foc, încunjurat de cetele fără număr ale Serafimilor și Heruvimilor. Alături cu ochi miloși Maica Domnului și Sfântul Petre Apostolul, și Ioan, și ceilalți cu dânsii.

Ajunși aici s'a oprit Gavril și, închinându-se până la pământ și acopețindu-și fața cu aripa, a zis:

— Iată, Doamne, sufletul robului Tău Sânger, își așteaptă judecata.

Domnul și-a plecat fața, cu mâhnire adâncă, pentru răutatea acestui suflet, iar Maica Precurată a început să plângă cu hohot. Și ingerii toți să suspine.

Apoi s'a întors Domnul către Serafimi și le-a făcut semn să cheme mărturiile la judecată. Și au plecat aceștia asupra celea patru colțuri ale lumii, buciurând din surle și din trimbiți, chemând mărturii asupra lui Sânger.

Și au prins să vie. Lung șireag, de se înegreau căile văzduhurilor. Oamenii uciși, călători prădați, văduve asuprite și orfani jefuiți. Tot mărturii ale păcatelor lui. Și glăsuiau ei:

— Pe mine m-a ucis, Doamne, când veneam către casă dela târg, și mi-a luat bănișorii pe vacuțele copiilor mei. Pe mine m-a prădat, furându-mi vitele. Pe mine m-a lăsat pe drumuri, dând loc casei mele și acareturilor din ograda părintească. Pe mine m-a scos din moștenirea bărbatului meu, vânzându-mi casa și masa...

— Pe noi ne-a lăsat pe drumuri — ne tânguiau nește copilași cu aripioare de ingeri, căci ne-a ucis pe mama și pe tata.

Și tot așa martorii. De lăcrimau cetele cerești, iar Apostolul Pavel își coperise fața cu mâinile sale.

Domnul sta nemișcat cu ochii în Cartea vieții. Sta gândit. Apoi zise:

— Mai sunt? Chemați acum faptele lui bune...

Și au plecat iarăși Serafimii cu trimbițele lor încovoiate. Glasul acestora răsuna prelung în tot cuprinsul dintre cer și pământ.

Dar nime nu urca peste vămile văzduhului...

Și a zis Domnul să mai sune odată. Și încă odată.

Însă nime, nime. De căzuse Maica Precursantă la picioarele Fiului, vărsând lacrimi parău.

Și era să ridice Judecătorul glasul, să rostească judecata.

Când, iată, pe o cărare colbăită, vine grabind tare, plin de sudori, un bou blând, cu grumazii roșii de jug. Se oprește sfios în fața luminii, înălțând, cu teamă, ochii lui buni spre Domnul.

— Opreți judecata, Doamne. Iată, eu făptura mânilor Tale, mă rog pentru acest suflet gatit spre osândă. Marturie am venit să fac despre fapta lui bună... A fost vară atunci. Din cer coborea foc, în chip de secetă, spre pedeapsa pământenilor. Eu eram prins la car cu alți cinci tovarași, ducând greutate multă. Și era cald cumplit. Umbla musca ca turbată. Imi erau plini ochii și tot trupul. Și mă dureau ca săgețile împunsăturile lor. În drum ne-am fost oprit la o fântână. Și grozav mă chinuiam acolo de muște. Dar acest străin, Sânger, trecător pe acolo, mi-a văzut năcazul. Și-a luat o creangă de răchită și udându-o în apa fântânii, a alungat muștele din ochii mei, Doamne! Și mare ușureală mi-a făcut. Acum, eu, Sfinte, simt că bună faptă e aceasta, căci fără să poată aștepta vre-un bine dela mine, cu inima curată mi-a făcut-o... Judecă Doamne, eu făptura mi-am plinit mărturia.

Și s'a oprit aci blândul dobitoac. Iar pe fețele ingerilor și a Sfinților lui Dumnezeu a trecut o undă de lumină. Și s'a ușurat puțin și sufletul lui Sânger de jos.

Iar Maica Domnului a cuprins mâna Fiului sau. Domnul sta gândit.

O clipă numai, căci s'a înălțat apoi în tot cuprinsul cerului un glas aprins de rugăciune, un glas din mii de guri. Se ruga Maica Sfântă, cetele Sfinților, și toate leghioanele de ingeri.

— Iartă-i lui, Doamne! Iartă-i. Pentru sfințele Tale patimi de pe cruce, iartă-i.

Se rugau și toate mărturiile de osândă de mai înainte.

— Uităm toate strămbătățile lui, Doamne, tot răul făcut nouă. Iartă-i.

Și a închis Dumnezeu atunci Cartea vieții, dându-o lui Petru. Apoi, cu o măr-geluță nestimată de lacrimă în ochiul drept, a făcut semn Arhanghelului Gavril să ridice sufletul lui Sânger din țărână, zicând:

— Iertat să fie, pentru o faptă bună.

Așa spune povestea, pe care am auzit-o, când eram copil, dela un călugăr bătrân, cu barba până în genunchi.

A. Melin

A. G. R. U-1 Arhidiecezan

Nr. 104—1936

În conformitate cu art. 18 din statute convocăm

Congresul Arhidiecezan

al Asociațiunii Generale a Românilor Uniți pentru ziua de 15 Noemvrie 1936, la Blaj, cu următorul

PROGRAM:

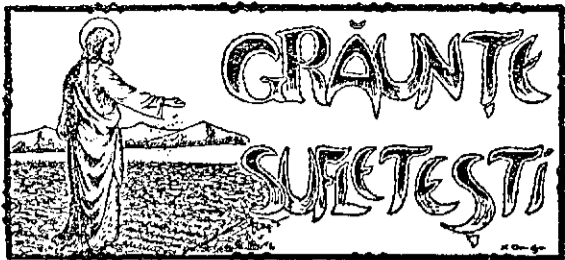
- Ora 10 Ascultarea Sf. Liturghii în Catedrală.
" 11:30 Ședința Congresului Arhidiecezan, în sala de gimnastică a Liceului de băieți (Deschiderea ședinței. Prezentarea rapoartelor secretarului general și al casierului. Alegerea comisiunilor pentru verificarea acestor rapoarte și discuții asupra lor. Închiderea congresului).
" 13 Masă comună la hotel „Central“.

Participanții sunt rugați a se anunța până în ziua de Joi 12 Noemvrie la Dl Olimpiu I. Barna, secretarul general, pentru masă. Anunțările sosite ulterior nu vor putea fi onorate.

Asemenea sunt rugate organizațiile parohiale să-și înainteze rapoartele asupra activității din anul expirat, până la data de Marți 10 Nov. 1936.

Blaj, la 2 Noemvrie 1936.

Canonic **George Dănilă** Olimpiu I. Barna
președinte secretar general

Alte piedeci dărmătoare sau nimicitoare a căsătoriei

12. *Preacurvia*. Două persoane cari au făptuit preacurvie nu pot încheia căsătorie validă, întrucât acelea, fiind încă în viață celalalt soț de căsătorie, își vor fi făgăduit încheierea căsătoriei, ori dacă vor fi chiar încercat a se căsători, zicem și numai la matriculantul civil. Nu se poate încheia căsătoria nici în cazul dacă o parte, pentruca să se poată căsători cu cealaltă, va fi uneltit cu izbândă împotriva vieții celuilalt soț, ale cărui drepturi le-a vătămat prin preacurvie.

13. Când cineva își ucide soțul ca să se poată căsători cu un altul, și acesta din urmă s'a învoit la aceasta, sau și dacă numai unul dintre păcătoși ar avea gândul și propusul ca să se căsătorească cu celalalt.

14. *Rudenii de sânge*. Rudeniile de sânge nu pot încheia căsătorie împreună, în linia colaterală, până la gradul al șaptelea.

Frații sunt rudeni de gradul al doilea, verii primari de gradul al patrulea, verii secundari de gradul al șaselea, pe când verii terțiari de gradul al optălea. Prin urmare verii terțiari se pot cununa fără dispensă, toate celelalte neamuri însă nu.

15. *Rudenii spirituali*, care se naște din sacramentul botezului și al mirului, împiedică încheierea căsătoriei valide între botezător și botezat și părinții botezatului; și între nănași și fini (gradul întâi); între nănași și între părinții sau fiii finilor, precum și între copiii nănașilor și între fini (gradul al doilea); și între pruncii

nănașilor și între pruncii finilor (gradul al treilea).

16. *Rudenii legală*, care provine din adopțiune perfectă, dărmă căsătoria în linie dreaptă până la gradul al patrulea inclusiv.

Pentru ca adopțiunea (luarea de suflet) să poată dărmă căsătoria, trebuie să fie perfectă, adică recunoscută prin lege.

17. a) *Afinitatea (cuscrenia) de rândul întâi* dărmă căsătoria până la gradul al șaptelea inclusiv (ceceace înseamnă că și gradul al șaptelea se socotește între ele), adică între bărbat și consăngenii muierii, și întors, între soție și neamurile bărbatului.

b) *Afinitatea (cuscrenia) de rândul al doilea*, adică între neamurile bărbatului și neamurile muierii, unde se află această afinitate și nu se poate scoate din uz, dărmă căsătoria până la gradul al șaptelea.

c) *Afinitatea din împreunare trupeză* neiertată strică căsătoria până la gradul al patrulea inclusiv.

18. *Logodna solemnă* dărmă căsătoria până la gradul al șaptelea inclusiv; tot asemenea din căsătoria validă însă neconsumată.

* * *

Am înșirat aici toate piedecile dărmătoare sau nimicitoare de căsătorie, pentruca cetătorii să vadă, cât este de strictă și de aspră biserica noastră în ceceace privește încheierea căsătoriei. Și fiindcă, durere, sunt și la noi mulți soți de căsătorie divorțați, unii ca aceștia să caute între cele 18 piedeci, poate vor găsi vreuna care li-se potrivește, și astfel, după ce n'au cerut și n'au primit dispensă prescrisă, pot face încă de mâne pașii de lipsă pentru ca să poată fi declarată nulă, și de către biserica noastră, căsătoria lor.

Părintele Iuliu

Ai trimis abonamentul la foaie pe anul 1936?

Sufletul tău creștinesc nu are nimic de zis?

Foia „UNIRII POPORULUI“

Potriveala-i lucru mare

Când și-a botezat Șofronia odrasla a patra, băiat născut cam fără vreme, la 7 luni, tocmai când nu se aștepta nime, a trebuit să se știe în nouă sate.

— „Am să fac un botez, să i-se ducă veste'n lume“, se umflă în pene și'n mândrie Șofronuț. Și asta nu pentrucă ar fi desgropat vre-o comoară sau c'a tras lozul cel cu noroc la loterie, nise că i-au făcut cele vreo douăzeci de oițe, fiecare câte doi miei, ci numai așa din hotărîrea și vrerea lui, ca să crepe lumea de năcaz. Dar la botez mare, trebuie și naș cu vază, care să ridice cinstea mesei. Cum era lucrul câmpului în toi, și Dumineca o foloseau oamenii pentru împăcarea cu Dumnezeu, mai pentru câte-o înțelegere unii cu alții iar cei mai hodorigiți pentru câte-un pui de somn, naș găsea eu greu. Doamna preteasă, care a fost îmbiată cu cinstea de-a fi cumătra lui Șofronuț, a răspuns, că are oaspeți, altcum bueros ar fi primit aceasta cinstire. Notărișiei nu-i era notarul acasă și singură nu-i legea să se prezinte, așa că eu toată părerea de rău, trebuie să se lipsească de cumătria o-

mului. Dăscălița nu se simțea bine în ziua aceea, au luat-o niște dureri de cap, să nu-i venea de voie bună.

A încercat omul la primar, la perceptor, la șeful de post, dar fiecare avea ceva de isprăvit în acea zi.

După multă alergare și bătaie de cap, tot a dat de omul lui Dumnezeu. A găsit uze deschisă și inimă înțelegătoare, gata de-a încreștina pe mieul păgân, la Toma tunsului, fost pe vremuri primar, mai târziu părgar, care avea o mare meteahnă, când apuca la masa altuia își uita de casa și masa lui.

Până ce Tunsoaia, gătită cu ce-a avut mai frumos în ladă, a dus pruncul la biserică, însoțită de moașa satului, Șofronuț cu Tansu s'au cinstit cu câte-un pahăruț de rachiu. Și-atâta au pomenit pe Dumnezeu, până abia li-se mai mișca limba'n gură, iar înaintea ochilor se arătau stele verzi.

Când s'a relators noul încreștinat dela biserică, cumetrii erau afumați de-a binelea. Dar acum trebuiau să închine la cinstea mesei, apoi în sănătatea noului născut, pe urmă în onoarea moașei și a fiicăru'i mesean.

Măncare a fost ea, cum și cât a fost, dar beutura a avut cântare. Iar dacă oamenii și-au făcut datoria, și udătura și-a făcut-o pe-a ei. I-a pilit și turtit, de nu se mai cunoșteau unul pe altul. Apoi, ca la veselie, întâi se deschide

Sămănătorii de neghină

Un popor nu poate fi călăuzit decât prin oameni răsăriți din sânul lui. Nu poate fi dusă la bună pășune o turmă, decât de păstorul ei. Numai plugarul care-și cunoaște pământul, ogorul și sămânța, știe să samene grâul cel bun, în locul cel potrivit.

Drumurile mari pe cari se desfășoară istoria unui popor, sunt poruncite de sufletul lui, de mintea, simțirea, dorințele, nădejile și voința sa. Acestea nu le poate cunoaște decât un suflet care e ca și al tău, o inimă care bate ca și a ta, adică un om de o limbă și de-o lege cu tine.

Țările românești au fost mari și tari — deși mici ca întindere — câtă vreme au avut voievozi români. Când au început să trimită turcii pe oamenii lor, greci din Fanar cari plăteau mai mult, țările românești au căzut din slava cea veche, au ajuns atârătoare de Turci, iar poporul a căzut în neagră sărăcie și în întunecul minții.

Românii din Ardeal, după-ce n'au mai avut voievozi din neamul lor, au ajuns robi la unguri; cei din Bucovina, sub domni de nemți, au sărăcit și i-au năpădit rutenii; cei din Basarabia au ajuns de batjocura rușilor.

Este o vorbă că toată pasărea pe limba ei piere, că adică fiecare om și neam se prăpădește mai ales prin păcatul său.

Dar tot atât de adevărat este, că fiecare pasăre cu gura ei cântă, nu cu a alteia.

De aceea orice popor poate avea deplină încredere numai în vestirea și propovăduirea acelor cari se ridică din sânul lui. — Pentrucă numai aceia au aceleași simțiri de viață, ca și neamul întreg.

Toți ceilalți străini de neam, pripășiți printre noi, cine știe de câtă vreme, nu pot fi sămănători de grâu curat românesc, ci numai de neghină străină.

De unde știu ei, cum ne-ar fi nouă

vorbă cu de cele sfinte, se trese apoi la cântec și glumă, pe urmă la proști, mai către sfârșit la porcii, ca să se încheie cu păruială.

Nici beutura lui Șofronuț, n'a fost mai trează. Și-a făcut meseria după toate rânduielile. Au pomenit oamenii pe Dumnezeu, au cântat „oștile stau față'n față“, și-au ciupit unul, altul, se n'a fost a lui, pe urmă Șofronuț a lăsat să vorbească și beutura din el.

— „Bați, măi, și nu vă sgârcoți ea acasă la voi!“

A fost de-ajuns aceasta bătă la carul de oale a Tunsului. Sărită țandără n'a mai putut fi pusă la loc.

— „Cei măi sărăntocule, viu să-ți fac cinste casei și tu să mă batjocorești?“

Și-au început să sboare paharsle, ca a-vioanele la o întrecere. Pe urmă o păruială între cumetri, după toată legea răboiului. Când lovea unul, se apăra celalalt, iar când împușcă din pumai cel din urmă, făcea pe apărătorul cel dintâi.

Așa s'a implinit dorința Șofronuțului, de-a merge vestea botezului în lume.

Când a doua zi s'a arătat Șofronuț cu capul împachetat într'un ștergar și cu fața împodobită cu vânății cât mânătreile, l-a întrebă speriat:

— „Vai de mine, ce-ai păți?“

— „O nemorosire“, spunea Șofronuț, abia

Inscăunarea Preasfinției Sale Dr. Ioan Bălan Episcopul Lugojului

Sâmbătă 31 Octomvrie. Exc. Sa episcopul Dr. Ioan Bălan al Lugojului a plecat din Blaj la ora 9 cu acceleratul însoțit de Il. Sa Iacob Popa și Rva. Victor Pop, Silviu Marian, preoții Ștefan Bălan și Patriciu Tufescu. A avut parte de foarte frumoase primiri în garile cu parohii unite, deși cerul avea culoarea plumbului, plin de nori grei cari cerneau picuri deși și mari. Mai ales trebuie să luăm în socotință lumea numeroasă din gara Blaj în frunte cu Exc. Sa mitropolitul Alexandru al Blajului. Apoi frumoasa primire din gara Teluș, unde erau de față toate bresele sociale în frunte cu autoritățile locale. Sentimente călduroase a exprimat în numele parohiei M. On. Petru Gruița. Din gara Teluș îl însoțește pe episcop o delegație de treizeci de persoane conduse de parohul locului.

Tot frumoase primiri a avut înaltul Arhiepiscopul la Sibot, Orăștie, Simeria, Deva, Nevrince, Balinț, Coștelul Mare și Părul, unde pretutindeni intelectuali cu preoții s'au prezentat în număr foarte landabil, spre mândria diecezei Lugoj. Deosebit de frumoasă a fost primirea din gara Lugoj. Aici erau de față: Canonicele Nic. Muntean, primarul Dr. Birescu, subprefectul Dr. Daminescu, prot. ort. Dr. Mihăescu, reprezentanții tuturor celorlalte culte locale, colonel Boldea, colonel Boitan și alți ofițeri superiori din garnizoana Lugoj, Dr. Nic. Proșteanu președintele tribunalului cu mai mulți magistrați, maior Carteanu comand. Leg. Jand., directorii de școli secundare împreună cu toți profesorii dela cinci școli din loc; învățămintul primar: revizorii Mircea și Stan, foarte mulți preoți din dieceză, un numeros public intelectual, mult popor, toate elevele și toți elevii dela școlile din loc. La descinderea din tren, muzica militară a intonat rugăciunea. Apoi, au urmat convenitele bineventări din partea bisericilor și a puterii civile, cât și militare. Tutaror, în particular, le răspunde noul ierarh al Lugojului. Dela gară se formează un cortegiu impunător de trăsuri, în fruntea cărora, frumos împodobită cu flori, era trăsura cu patru cai care ducea pe Episcop. Frumosul convoi de trăsuri trecea printre cercetașii și străjerii școlilor din Lugoj sub ploaia care cernea mereu...

La catedrală îl întâmpină pe Episcop Il. Sa Nicolae Brinzeu, vicar capitular care-l salută în numele diecezei. S'a săvârșit apoi vechernia cu litie, pontificând însuși Episcopul. După această ceremonie religioasă s'a ținut în reședința episcopescă o ședință capitulară prezidând noul Arhiepiscop.

Intre timp sosește reprezentantul Ministerului de culte Dl Stancu Brădișteanu, Director general al cultelor, fiind întâmpinat și salutată în gară de autoritățile locale și M. On. Dr. Iuliu Rațiu, primnotar consist, în numele clerului.

În saloanele corului „Lyra” s'a desfășurat o seară de cunoștință, unde a luat parte Episcopul, Dl Stancu Brădișteanu și un select public Lugojan și diecezan. A fost o adevărată atmosferă familiară și de înălțare sufletească.

Duminică 1 Nov. Cercul era încă tot posomorât și picuri mărunți și deși cădeau pe indelete. Pe acest timp neplăcut, fără a cunoaște osteneală, sosește în localitate Dl ministru Valer Pop, delegatul guvernului. Aduce cuvânt de salut în gară, Reva. Nic. Muntean canonic, împreună cu șefii autorităților civile locale.

Catedrala, frumos împodobită cu cununi, ghirlande și flori, iar renumita-i pictură minunată și bogat iluminată, așteaptă momentul de sărbătoare. Lumea a ocupat cel din urmă loc, dornică de a trăi momente solemne și rare care aveau să se desfășoare. Printre cei prezenți numim pe Dnll Valer Pop ministrul Industriei și Comerțului, Stancu Brădișteanu, director general în Ministerul Cultelor, Victor Curățu, prefectul jud. Severin, Dr. Jucu, subprimarul orașului Lugoj, Dr. Stieviciu, notar public Lugoj, Simu Traian, profesor deputat Lugoj, Dr. Gh. Repede, not. public Caransebeș, deputat Cosma, Timișoara, parlamentar Lobonțiu, Col. Boitan, Major Cernău, Locot. Virgil Pop, Caransebeș, Director I. Fodor, Timișoara, Gall, director „Albina”, Col. Brazdă, Lugoj, Dr. Mărcuș adv. Timișoara, Dr. Pop Flaviu, medic colonel în rezervă, Curliac, șef de serviciu prefectură, căp. Popescu, Leg. de Jand. Lugoj, prof. Marian Blaj, Dr. Gh. Drăgan, subprefect Deva, Dr. Perian, primar Deva, Dr. M. Oros, avocat, și deleg. jud. Hunedoara. Col. Boldea, președ. L. Antirevizioniste, Toader, dir. P. T. T., Stan, revizor, școlar Dr. Gr. Ghelașianu avocat diecezan, Turcu, dir. de bancă;

Culte: Episcopul Dr. Aug. Pacha, Timișoara cu doi delegați, Suru, prof. de Teologie Caransebeș, delegatul Episcopului Dr. Vasile Lăzărescu, Canonic Boroș de Baia Mare, Dr. Kaszonyi, canonic Alba-Iulia, Dr. G. Fizeza, superiorul Călugărilor Jezuiți, Prot. Popa, Prot. Bora, Prot. Sasu, Prot. Stoica, Vicarii foranei, Muntean și Ionaș, Prot. Radu, Dr. Bal, dela Oradea și alți mulți protopopi și preoți, precum și intelectuali din întreaga dieceză.

Atmosfera e calmă și înălțătoare. Sosește înaltul Ierarh la ora 9 precis. În ușa Catedralei e întâmpinat de un sobor de preoți: Il. Sa Iacob Popa, prepozit Blaj, Rev-mil Dr. Nic. Brinzeu, Victor Pop, Blaj, Dr. Marianescu, Crișan Teofil, Ieneș Ioan, Nic. Zograu, Muntean Gh., M. On. Ionaș și Dr. V. Aftenie, diaconul Dr. Iul. Rațiu, Petru Vancu.

Incepe sf. liturghie. Cântă foarte frumos corul „Lyra” de sub conducerea prof. Bacău. După Evangelie se desfășoară actul instalării. Ex. Sa își ocupă tronul episcopesc, înconjurat de clerul celebrant. P. S. Sa se declare Episcopul diecezei de Dumnezeu Păzite Lugoj, iar Păr. Vicar Capitular Brinzeu îl predă cheia Catedralei. La înaltul ordin al episcopului se citesc buletele de numire ale Sf. Părinte Papa (în latinește Mon. Rațiu, în românește M. On. Vancu) și decretul regal de către Dl Stancu Brădișteanu. Părintele Vicar Capitular în cuvântarea ținută se descarcă de puterea de vicar capitular, salutând pe episcop în numele Clerului și îl roagă să ia în mână cârma diecezei, ca să fie un bun păstor, luminat îndrumător și drept judecător. Urmează apoi predica P. Sale despre necesitatea Religiei, dedusă în mod rațional și pozitiv și bazată pe foarte bogate argumente din galeria oamenilor mari și sf. Scriptură.

Odată sf. liturghie terminată, are loc în palatul episcopesc, recepțiile: Clerul ortodox Cultul reformat Catolic: Ep. Pacha, Timișoara, Canonicul delegat de Alba-Iulia, Canonicul delegat Baia Mare, Dr. Aftenie, București, Dr. Nic. Brinzeu, care-l prezintă un frumos album cu peste 1000 liturghii celebrate de toți preoții diecezei, Prefectul Curățu, subprimarul Jucu, Armata: Col. Boitan, Justiția: Dr. Rezo, prim-procuror, Reuniunea Doamnelor Române, Reuniunea Princ. Mircea, Reuniunea Femellor Ger-

mai bine? De unde ar ști ce zace în mințea și inima noastră? Și totuși azi România e plină de astfel de semănători mincinoși și primejdioși. Cu rachiu și vin, la adunări, pe față și mai ales în ascuns, se tot leagă de bietul român, arătându-i că vreau să-l fericească și în ce chip.

Cei mai mulți le șoptesc românilor la ureche, că republica e mai bună ca monarhia; că în locul parlamentului trebuie puse staturile muncitorilor; că nu mai e nevoie de credință în Dumnezeu și de Biserică și de slujitorii ei.

În gazete iese mai pe furie cu asemenea propovedanii. Dar tot cutează să sape mereu la temelile vechi, creștinești și naționale, ale Țării românești.

Dar ce le pasă! Am văzut în războiul cel mare, cum ne-au părăsit și au fugit, unde numai au putut. Am văzut cum au sprijinit mereu pe dușmanii noștri, acești semănători de neghină în timp de pace.

Când începe cineva dintre aceștia să te învețe și să-ți grăiască, pune-l mai întâi să-și facă cruce, și trage bine cu urechea, să auzi cum grăește românește. Pune-l, ca străbunii noștri de demult, să spună întâi: »Bou-breaz bârlobreaz din bârlobrezeniile bârlobrezăturilor!» și-l vei vedea, cum fuge ca dracul de tămâe.

(Dela Secțiile „Astrei”).

Roadă îmbelșugată în Iugoslavia.

Dintr'o scrisoare sosită din străinătate, aflăm că pământul a dat roadă îmbelșugată, peste așteptări, în Iugoslavia. Astfel grâu s'a făcut odată și jumătate cât anul trecut. Tot așa secara, ovăzul și porumbul. Un învățat spune că roada a crescut mereu în ultimii ani, deoarece țăranii sunt cu mare băgare de seamă la alegerea sămânței, totodată lucră cu multă hărnicie pământul care apoi îl răspiățește din belșug.

Puterea lui Mussolini. Săptămâna

trecută s'a sărbătorit în Italia împlinirea alor 14 ani de când Mussolini a pus mâna pe putere. Aflăm cu acest prilej că partidul său, numit fascist, are 3 milioane, 132 de mii 425 de membri, toți înflăcărați și gata să se jertfească pentru conducătorul lor.

mișcând din făclii „m'o lovit calul cu pisior-rele”.

— „Săracu' de el... Doamne ferește”, își făceau oamenii cruce.

Dar adevărul nu se putea ținea în sân ascuns. A aflat satul și-a făcut un răs și-un chieșotit de viața locului.

— „Naș cu vază și-a trebuit, Șofronuț?”.

— „Te-ai băgat în țărițe, Tunsule?”

Uade mai pui chelțulala Șofronuțului, care deabia poate isoda sărăcia de pe-o zi pe alta. S'a băgat dator la crâșmar, la măcelar, și-a vădat puseleșii dela scroafă, puii de sub cloșcă, ouăle de sub găină, ea să se cumetrească cu un om, cu care s'a nimerit ea pițica cu câinele. Căci potriveala-i lucru mare, iar nu cumetrie căutată cu ochii'șchiși.

Botozului și cumetriei lui Șofronuț nu i-a mers vestea numai peste sate, ci și peste vremuri. De-atunci a rămas vorba în satul eu prișina, când se slutesc oamenii în părușii:

— „Auzi, că s'a înemetrat cutare cu cutare”.

Dar decât așa cumetriei, mai bine unul mai după neamul nostru.

Patrea Dascălu

mane, Reuniunea femeilor Române Unite (Dna Dr. Brinzeu), Asociația profesorilor secundari (Simionescu prof.), Asociația învățătorilor, Liga antirevizionistă, A. G. R. U. Timișoara, Prefectura Deva, A. S. T. R. U. Timișoara (stud. Raftu), Elevele și elevii români uniți din loc, Reuniunea Meserlașilor, Delegația Telușului (Mon. Gruta), Corul „Lira” prin Reva. Ienea, și presa locală și din Capitală (Prof. Zasioff).

La ora 2 s'a servit banchetul la 130 persoane în hotel Dacia. Au tostatat Ex. Sa Dr. Ioan Bălan pentru Papa și Rege, Dl. Ministru V. Pop pentru Episcop, de a cărui preținie e mândru, fiind om integru, preot sfânt, român mare. Această părere o are și Regele și Guvernul, pentru care a fost pus episcopul Lugoșului. Apoi mai vorbesc: Epp. Pacha, Dl. Brădișteanu, Dr. Mihăescu, Can. Brinzeu, Pref. Carușu, Subprim. Dr. Jacu, Col. Boltanu, dep. Simu, Ațenie în numele Bucureștilor și Dr. Ioan Bal în numele Asoc. Sf. Nichita Remeslanul.

S'a jucat apoi, pentru Excelența Sa opera „Baba Hărcă”, unde aplaudă furtunoase și îndelungate dovedesc foarte reușita desfășurarea a programului frumos.

... După o zi aleasă și deosebit de importantă marele act al înscăunării mult iubitului nostru Episcop, care s'a săvârșit într-o atmosferă sfântă și pretinească, a luat sfârșit. Lumea multă și împetrită a părăsit orașul, ducând frumoase și neșterse amintiri.

Correspondent

De prin sate

Intreita bucurie dela Partoș

Ziua de 1 Nov. pe lângă nota tristă, ce-o are din cauza timpului de toamnă știe aduce și bucurii. Astfel și Partoșului, din prilejul binecuvântării bisericii Dumineca aceasta i-a adus aceea bucurie creștinească și românească, ce-o simt numai sufletele cari au trecut peste greutate și de neavins.

Pe malul drept al Murășului, lângă A. Iulia, simbolul tuturor frământărilor neamului, există un mănăstire de oameni, urmași ai Dacilor, cari se ocupau și cu pescuitul. Aceștia în timpul Romanilor au făcut aici canabele necesare coloniei și legiunii XIII Gemina, adăpostită în Apulum, cum se numea Alba-Iulia pe vremea Romanilor. După retragerea legiunilor au rămas pradă năvălirilor goaznice, dar trecătoare ale Hunilor, Avarilor, Bulgarilor, Tatarilor și Turcilor. În schimb s'au înălțat asupra lor stăpânirea nemiloasă a Ungurilor și cea bine organizată în scopul exploatarea brațelor apei și a pământului, care a fost cea austriacă, zisă și împărătească.

Pe lângă suferințele cauzate de oameni, Părtoșenii au avut și au încă și azi de suferit greutate și necazuri, pricinuite de furia valurilor în timp de primăvară, când din cauza ploilor sau a topirii zăpezii se umflă apele și revărsându-se pe o întindere mare prăpădesc tot ce găsesse în cale, vite, case și sămănături, primejdindu-le chiar și viața.

În mijlocul tuturor neorosiilor le-au rămas ca simbol al conservării lor credința creștinească, că Dumnezeu poartă grijă de toți și biserica, la care până la războiu alergau în Maerii A. Iulia, situată la 3 km. de Partoș.

După pacea între popoare și Părtoșenii încep să fie tot mai mângâiați, căci li-se permite să asculte sf. slujbă românească în biserica rom. catolică, ce nu mai avea credincioși în parohie după războiu.

Aceste suferințe trecute, prezente și viitoare le-a tălmăcit din prilejul actului solemn pfr. prof. Dum. Neda, din Blaj, care văzând în bi-

serica frumos împodobită o mulțime de cruci a arătat credincioșilor, că noi ne naștem, trăim și murim sub greutatea și puterea Crucii Mântuitorului, care nu-i mai mult semn de oară, ci izvor dător de viață, putere, dragoste față de deaproapele și muncă plăcută pentru biserică și neam. Pe dreptul bucuria zilei a început cu această bucurie creștinească.

După obișnuita sfințire a apei, împreună cu înscăunarea bisericii s'a început sf. liturgie, flcută de protopopul tractual, Vasile Urzică, prof. Dumitru Neda, protopop on. Ilie Magda și preotul locului, prof. Opreș, în fața unui public numeros, ce urmărea cu atențiune întreg ceremonialul, precum și cântările executate de corul bisericii din Maieri.

La urmă preotul L. Opreș arată greutatele materiale și chiar naționale, cu cari s'au luptat credincioșii din Partoș organizându-se în parohie și umblând să câștige și locașul de închinăciune, care ca proprietate a fostului erariar maghiar de bună seamă a fost ridicat mai mult din sudoarea și cu banul românilor din Partoș. Cu toții am simțit bucuria de creștin și român uniți cu biserica Romei, care după 12 ani de suferințe a dat în folosința românilor uniți biserica, casele parohiale și o bucată de pământ în mijlocul Partoșului.

Seria cuvântărilor o încheie venerabilul protopop Vasile Urzică, care mulțumind credincioșilor pentru primirea deosebit de afectuoasă cu poartă de triumf, flori și cor, îi laudă pentru munca armonioasă depusă la renoverea bisericii și adoptarea ei prin iconostasul drăguț la scrierile ritului nostru răsăritean. Îi asigură de toată îngrijirea părințescoasă, ce-o depune cu atât mai bucuros, că avem azi în fruntea bisericii pe învățatul și evlaviosul vlădică Dr. Alex. Nicolescu.

Declară în numele tuturor credincioșilor adunați din întreg orașul, unde s'a întâmpnit Unirea dela 1700, că noi românii uniți cu Biserica Romei, mândrii de un trecut glorios, vrem ca viitorul neamului nostru, pentru care suntem gata a ne jertfi bucuria oricând viață, acest viitor să fie întemeiat pe credința Romei și adăpostit sub aripile ocrotitoare ale popoarelor culte din Apus. Nu e mirare, că după atâtea înălțătoare elipe Părtoșenii s'au îngrijit și de-o masă ospitalieră, ca astfel bucuria tuturor să fie deplină.

Correspondent

Din Frumoasa-Ciuc

Este parohia matre a filiilor amintite în altă parte a ziarului nostru. Suntem bine aranjați, față de timpurile vitrege în cari am trăit. Avem casă parohială, destul de încăpătoare, din anul 1935. are 4 camere și bucătărie, este casă cantorală, cu toate superedificatele de lipsă la ambele interme — parohial și cantoral.

Biserica frumos îngrădită cu zid din piatră — văruiată proaspăt din 1935, cum se vede de pe anul scris pe turn 1879—1935. În jurul bisericii grădina cu pomi fructiferi. Intrând în biserică, iconostasul cu sculptura lui bogată i-ți atrage privirea. La fel amvonul vopsit în oleu și cu chipurile celor 4 evangheliști, are o mică inscripție din care reiese că a fost făcut cu cheltuiala dlui Iosif Dobal din Frumoasa. Atât iconostasul cât și zugrăvirea bisericii și vopsirea amvonului s'au făcut în anul 1935.

Și această biserică așteaptă ziua mare a consacării ei. Clopotul cel mic care servește biserica noastră dela anul 1815 după cum se poate citi în românește pe el, în timpul războiului a rămas singur. Abia în anul 1938 s'au putut cumpăra alte două clopote mari și frumoase demne de comuna unde se află biserica, fiind comună mare, sediu de plasă. Ast-

tel atunci când parohia noastră va putea fi vestită nu numai de elopotelul cel mic, ci și de cele nouă, cari apoi toate unite vor vesti poporului secolul cel sfânt pentru românii de pe aceste plaiuri.

Ce încheiere îl rugăm pd Iaalt Prea Sfințitul Metropolit Dr. Alexandru Nicolescu, care știm că este din județul nostru, să laze oile cele 99 care sunt în loc ferit și sigur, și să se îngrijească mai mult și de căutarea celei răstoite, ca astfel bucuria noastră să fie deplină. — Și-l rugăm tot odată ca aceste biserici ce sunt gata, să binevoiască a ni-le sfinți cât mai în grabă, pentru că ele așteaptă în haină de muntă.

Suntem plugari slabi

fruntea cozii în statistica lumii întregi

Cuvintele scrise deasupra acestui articol nu sunt sperietoare de pășări, nu sunt iac'așe, ele spun cel mai sincer dar totdeodată și cel mai trist adevăr.

Suntem, ca plugari, fruntea cozii. Asta o dovedește statistica mondială, adică a lumii întregi.

Și iată cum. Avem cu totul în țară 29 milioane 496 mii 840 hectare de pământ. Un hectar face 1 jugăr și 7376 stărjani pătrați.

Dupăcum arată statistica Ministerului Agriculturii, din acestea 13.203.000 hectare sunt sămănate cu tot felul de bucate.

Din aceste hectare 8 milioane produse porumb și grâu, iară celelalte orz, ovăș, secară, fasole și altele. În total cele 13 milioane hectare de pământ arat dau anual cam 1 milion 300 mii vagoane de produse, așadar cam 1000 kgr. la hectar.

Ei bine, celelalte popoare produc 2000 kgr. grâu, ori 3000 kgr. porumb la hectar.

Unde suntem noi față de acele popoare?

Ne facem noi oare datoria ca plugari?

Lucrăm noi bine și cuminte pământul?

Nu cumva suatem fruntea în a produce mărăciul, sășteți, boziu, polomidă, pic, șoraci, șobolani sau cloșani, viermi, și tot felul de insecte?

În această toamnă și în iarna viitoare să ne punem pe lucru și să facem tot ce ne stă în putință, ca să mai lăsăm și pe alții în fruntea cozii.

În cușca ursului turbat. Într'un oraș

din Franța, stăpânul unui circ avea un urs mare, negru, pe care-l arăta oamenilor pe bani. Ursul avea un îngrijitor pe care-l cunoștea și care intra la el în cușcă ori de câte voia. Săptămâna trecută, ursul a turbat. Fără să știe acest lucru, îngrijitorul său a intrat să-l dea de mâncare. Ursul a sărit asupra lui sfășindu-l. Câțiva gardieni au împușcat ursul în cușcă pentru că să poată scoate trupul mortului.

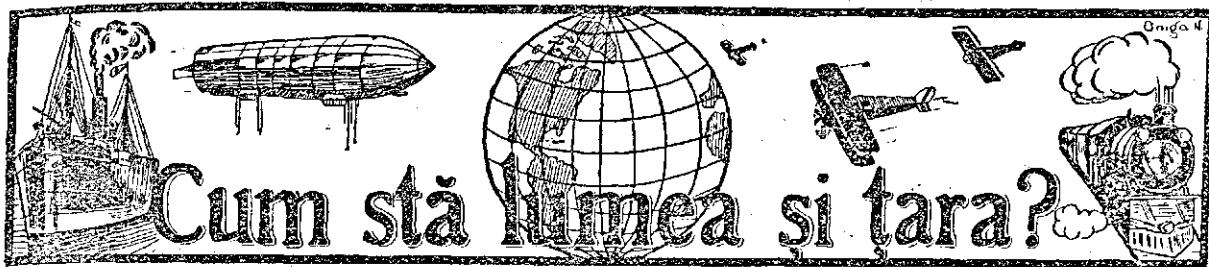
Iubite cetitor,

Dacă ești dator la foaie, nu mai sta pe gânduri!

În un mandat postal, scrie suma pe care o ai acum la îndemână și trimite-o.

Prin aceasta dai dovadă că ai omenie și vom avea și noi încredere să așteptăm după rest.

Administrația foil

Maiestatea Sa Regele s'a întors în țară

Primirea strălucită pe care poporul cehoslovac a făcut-o M. Sale Regelui și Marelui Voevod Mihai, e semnul preținiei pe care o poartă poporul român

În numurul trecut al gazetei am scris despre plecarea și despre primirea sărbătorească pe care poporul cehoslovac a făcut-o M. Sale Regelui și Marelui Voevod Mihai, din prilejul vizitei pe care au făcut-o țării vecine.

În ziua de 29 Oct., Maiestatea Sa a stat la stat cu d. E. Beneș președintele Cehoslovaciei, de față fiind și dnii Kamil Krofta și Victor Antonescu, miniștri de externe ai celor două țări prietene. S'a văzut la acel stat că prietenia dintre țara noastră și Cehoslovacia e tare, de nesdruncinat, cu toate încercările unor dușmani de a o strica.

În aceeași zi, la amiazi, Maiestatea Sa a ținut o cuvântare în care o mulțumit poporului cehoslovac pentru frumoasa primire făcută. A răspuns d. E. Beneș, mulțumind Suveranului și Marelui Voevod Mihai pentru cinstea ce au făcut-o țării vecine, amintind totodată legăturile de strânsă prietinie între țările din Mica Înțelegere.

După amiaza, Maiestatea Sa a vizitat pe fostul președinte Masaryk, care locuiește într'un castel afară din Praga.

Din porunca dlui Beneș, reg. 11 Dragoni cehoslovac va purta numele M. Sale Regelui. Cu acest prilej, Maiestatea Sa a vizitat tabăra militară dela Milovice, întâmpinat fiind, ca pretutindeni de altfel, cu urale neșfârșite. Deasemenea a luat parte la manifestațiile cercetașilor și soldaților cehoslovaci.

Teatrul Național din Praga a jucat într'o seară o piesă românească, luând parte și Maiestatea Sa împreună cu Voevodul Mihai.

În ziua de 30 Oct., Maiestatea Sa a luat parte la exercițiile armatei dela Milovice, unde unde s'au desfășurat adevărate lupte, ca în timpul manevrelor regale. În aceeași zi a plecat dela Praga la Brno. Înainte de plecare a dăruit, pentru operele sociale ale orașului, suma de 50 mii coroane cehe.

În ziua de 1 l. c., Maiestatea Sa a părăsit Praga după ce a fost de față la defilarea tuturor trupelor militare din Capitală. Defilarea s'a făcut cu care de asalt și motoare blindate, a-nume în cinstea Regelui.

S'a oprit apoi la Bratislava unde a luat în primire reg. 11 Dragoni. Și aici i-s'a făcut o primire strălucită. Uralele nu mai încetau, din loc în loc porți de triumf împodobite cu treicolorul românesc și drapelul național cehoslovac.

În gara Bratislava Maiestatea Sa s'a despărțit foarte prietenește de d.

E. Beneș, și salutat de o mare mulțime a urcat în trenul regal și a plecat spre granița română.

Martți, în 3 l. c., la ora 10 dimineața, trenul regal a ajuns în Capitală. O mulțime mare de cetățeni, în frunte cu întreg guvernul, au așteptat și salutat în gară pe Maiestatea Sa, care mișcat de frumoasa primire, a plecat în urale spre Palatul Regal.

Intrăm în Madrid peste două zile, — spune generalul Franco

Aflăm că generalul Franco, comandantul trupelor naționaliste din Spania, se află cu soldații săi lângă Madrid. N'a început încă lupta pentru ocuparea Capitalei, deoarece încearcă toate căile ca să înlăture vărsare de sânge.

Martți, din săptămâna aceasta, el a scris o scrisoare guvernului din Madrid prin care cerea să predea Capitala în timp de 48 de ore asigurând că în acest caz viața prizonierilor va fi păstrată. Dacă nu se vor preda, vor începe lupta și răsunarea va fi cumplită, — a amenințat generalul Franco.

Guvernul din Madrid încă n'a răspuns până în clipa când închidem foaia.

Aflăm însă că a condamnat la moarte și au fost împușcați 2 ofițeri, 4 subofițeri și 11 soldați. Vina acestora a fost aceea că au spus și altora despre ocuparea portului Rasas de către naționaliști.

După spusele generalului Franco, peste câteva zile Madridul va cădea, de bună voe ori luat cu armele.

Acțiunea catolică în Austria

Acțiunea catolică în țările apusene e o tovarășie religioasă, care lucrează credincioasă în slujba bisericii catolice. După aceleași reguli aproape, cari conduc Acțiunea catolică în țările apusene, a fost înființat la noi Agrul.

Despre însemnătatea și marele folos al Acțiunii catolice, a vorbit la Viena cardinalul Teodor Innitzer, arătând în puține cuvinte scopul ei mare.

Acțiunea catolică nu e decât drumul de a veni în ajutorul Mântuitorului pentru domnia spirituală asupra omenirii, a spus Sf. Sa. Acțiune catolică va fi pretutindeni pe pământ, pretutindeni unde locuiesc catolici, cari nu sunt nepăsători față de Dumnezeu, cu un cuvânt, unde sunt catolici de fapt.

Câtă lipsă e de acțiunea catolică, se vede tocmai în timpul de față, când

se ridică din toate părțile vrăjmași împotriva credinței pozitive a lui Crist — nu numai celei catolice ci și celei protestante, fie acești vrăjmași noul păgânism ori bolșevismul. În acțiunea catolică ne sunt date în mână mijloacele de a cuprinde și înol lumea. În această acțiune poate oricine lucra după puterile lui, după dorințele lui, după lipsurile de acum. Sunt vremuri grele și trebuie să ne unim cu toții. Pentru noi lozincă trebuie să fie: Acum ori niciodată!

Țările se înarmează mereu

În numărul trecut al gazetei am scris că Belgia va face de aici înainte o politică neutră. Acest fapt a silit Franța ca să-și întărească granița dinspre miază-noapte, care o desparte de Belgia. S'au dat pentru aceasta bani mulți iar un general a fost trimis să înceapă lucrările de întărire.

Aflăm în același timp că Anglia a cerut fabricilor americane să-i facă o mie de aeroplane de bombardament, deoarece fabricile engleze, și acelea multe, nu sunt în stare să facă atâtea de câte are lipsă țara. Lumea se înarmează mereu; și după toate semnele merge spre războiu.

D. Mussolini nu mai poate dormi de gândul Ungariei

Duminecă în 1 l. c., d. Mussolini, primministrul Italiei, a ținut o cuvântare la Milano care a avut un răsunet mare. În cuvântarea sa a arătat legăturile pe cari Italia le are cu celelalte țări. A aruncat cu prietii în Societatea Națiunilor care n'a vrut să-i dea dreptate când a trecut în Abisinia ca să ia țara altora; a privit dușmănos spre Anglia care trece prin Marea Mediterană ca la ea acasă și la Franța care continuă să fie una dintre țările conducătoare ale lumii.

De țara noastră nu s'a ocupat spunându-i pe nume. A spus însă lucruri cari ne privesc de aproape și cari ne poruncesc să privim spre Italia cu mare băgare de seamă. După ce a făcut ochi dulci Germaniei și Elveției, d. Mussolini a vorbit înduioșat de soarta Ungariei, spunând că în bazinul Dunării nu poate fi pace până nu se va face dreptate Ungariei.

Noi știm ce dreptate cere Ungaria cea sprijinită de d. Mussolini. Ea vrea revizuirea tratatelor de pace, adevărată vrea să sfărtece trupul țării noastre ca să ne ia Ardealul. D. Mussolini, luptând pentru „dreptatea Ungariei”, luptă, pe altă cale, împotriva României. Ne pare rău că în aceste timpuri d. Nicolae Titulescu, acel zid împotriva revizionismului, nu mai e ministru ca să-i dea răspunsul cuvenit. Dorim totuși ca cei din fruntea țării să fie cu mare băgare de seamă la vorbele și faptele dușmanilor țării noastre.

Se găsesc de vânzare următoarele broșuri agricole foarte folositoare la Camera Agricolă Blaj: „Cultura Pomilor” de Ing. Agr. G. Năstase. „Luptă contra secetei” de L. Georgescu.

D. Tătărașcu e bolnav. Afilăm din București că d. prim-ministru Tătărașcu e bolnav de mai multe zile. Medicii l-au sfătuit să stea în casă, pentruca să se însănătoșeze, cel puțin o săptămână.

Un oaspe înalt. Spre mijlocul săptămânii trecute a sosit la noi în țară prințul Starhemberg, fost vicecancelar al Austriei. A fost invitat de către stăpânul moșiei din Bobești (Storojineț) cu care fost camarad de regiment în timpul războiului. În timpul șederii în țară a fost la vânătoare în pădurile din împrejurimi.

Căldură în Siberia. Primiți știri din Rusia că în Siberia e cald ca în toată verile. Invățații nu pot pricepe pricina acestui val de căldură ce s'a abătut pe meleagurile siberiene, tocmai acum când în unele părți iarna a venit mai de vreme. Sămănăturile au încolțit și au crescut. Sunt temeri să nu plară însă când se va lăsa iarăși înghețul polar.

Medici la sate. D. dr. Costinescu, ministrul Sănătății, a făcut un proiect de lege prin care medicii tineri sunt dator să facă un an practică la sate. Această măsură a fost luată pentruca prin ea să se ridice starea sanitară a satelor.

Omorirea unui ucigaș. În ziua de 28 Oct. a fost omorât la Paris ucigașul Andrei Martin. Acesta a omorât pe doi bătrâni, soț și soție, îngropându-i într'o grădină. În fața alor 500 de persoane i-s'a tăiat capul în ziua amintită. Cu nopți înainte ucigașul nu mai putea dormi de remușcări și de groaza morții. Înainte de a-l duce la ghilotină s'a spovedit și cuminecat căpătându-și liniștea încât a murit cu curaj.

O străbunică cu 600 de nepoți. A murit în orașul Essen, din Germania, o femeie în vârstă de 120 ani. Ea a crescut 10 copii, toți băieți. Făcându-se o numărătoare, când era pe patul de moarte, s'a aflat că avea 600 de nepoți și strănepoți. Erau toți însă așa de împrăștiați încât pe patul de moarte era aproape singură.

Viață lungă. În com. Aluatu (jud. Ismail) trăește locuitorul Ețim Sercenco în vârstă de 102 ani. E încă în putere și până acuma niciodată nu s'a plâns că-l doare ceva. Mănăcește și acum alături de fiii, nepoții și strănepoții săi. Soția sa, în vârstă de 92 de ani, e de asemenea sănătoasă și în putere. Bătrânul a spus unui gazetar că a muncit mereu toată viața, trăind însă un trai cumpătat.

A murit cea mai bătrână femeie din Polonia. Zilele trecute a murit la Varșovia, capitala Poloniei, femeia Miotelkova, în vârstă de 112 ani.

Moarte de om pentru 40 Lei. Două cete de tineri din com. Schein jud. Suceava aveau de împărțit suma de 600 Lei. Unul dintre flăcăi au primit mai puțin cu patruzeci de Lei, din care pricină s'au lăcărat. În timpul luptei, tinărul Ion Bogdan a tras cu o mitralieră automată împușcând pe Titu Roșu de 20

de ani. Acesta a murit în drum spre spital. Ion Bogdan își petrece acum tinerețea la închisoare pentru 40 Lei.

Școală de mulgători de vaci. În ziua de 6 Noembrie se deschide la ferma Gherghița din jud. Prahova, o școală de mulgători și îngrijitori de vaci. Școala se ține după modelul altor școli din străinătate, unde vacile sunt mai bine îngrijite, răsplătind, cu lapte, din belșug, truda stăpânului. Aceste cursuri țin 5 săptămâni.

Beutura te aruncă și în râu. Locuitorul Mihai Crețu de 47 ani se înapoia dela târg din Aleșd. În târg omul s'a cinstit peste măsură. Pe drum, amețit cum era, a căzut din căruță și s'a răsturnat în Criș încându-se. Trupul său a fost pescuit de niște trecători.

Câți oameni sunt fără lucru. După o nouă numărătoare se găsesc în Europa următorul număr de șomeri (oamenii cari nu au unde munci): Germania un milion, 429 de mii; Austria 310 mii; Bulgaria 23 de mii; Danemarca 61 de mii; America 11 milioane 117 de mii; Franța o jumătate de milion; Anglia un milion jumătate; Ungaria 46 de mii; Norvegia 23 de mii; Polonia 284 de mii; Cehoslovacia o jumătate de milion; Suedia 21 de mii iar Iugoslavia și țara noastră câte 12 mii.

Un omor cumplit la Galați. Spre sfârșitul săptămânii trecute au fost ucise la Galați 6 persoane, un brutar cu soția sa și patru lucrători. Toți au fost măcelăriți cu topoare, cușite și drugi de fier. Brutarul a fost legat mai întâi și apoi a fost omorât. Ucigașii fără suflet au furat lucruri de preț și apoi au fugit. Până acum ei însă n'au fost prinși.

Vederea la polul nord. Un vestit profesor american numit Hobbs, a ținut o cuvântare despre ținuturile înghețate dela polul nord. Între altele a spus că ochiul poate vedea pe acolo, uneori, coaste și munți dela depărtări de 400 km. Oamenii de știință se străduiesc să afle pricina unei vederi la așa mari depărtări, când în alte părți vederea poate străbate un dram cu mult mai scurt.

A trecut Atlanticul în 13 ore. Un căpitan aviator american numit Morrison a plecat săptămâna trecută cu aeroplantul din America și s'a oprit într'un oraș din Anglia. Drumul acesta, străbătând astfel Oceanul Atlantic, l-a făcut în 13 ore și 13 minute. Când a ajuns în Anglia era zdrobit de oboseală încât n'a mai putut leși singur din aeroplan. Alți ofițeri l-au scos pe sus și l-au dus la un hotel să se odihnească.

Au murit 100 de nuntași. Într'un sat din Japonia au murit la o nuntă 100 de nuntași, otrăviți de mâncări stricate. Mâncările au fost cumpărate dela prăvălii și nu a știut nimeni că sunt stricate. Mirele și mireasa au scăpat ca prin minune.

„CALENDARUL DELA BLAJ” PE ANUL 1937 este în lucrare, cele trei coale dintâi sunt deja și tipărite. Vor urma și celelalte în curând. Vă rugăm deci să nu vă cumpărați alte calendare, până nu va fi gata „Calendarul dela Blaj”, care va fi tot atât de frumos și de bogat ca și anul trecut, iar ca ieftinătate le va întrece pe toate. Mai ales preoții și cantorii vor avea mare nevoie de el, fiindcă cuprinde îndreptarul bisericesc, fără de care nu se poate face nici o slujbă bisericască.

Puterea fabricilor. În uzinele din Anglia se fabrică în fiecare minut câte un automobil, astfel încât această țară are cel mai mare număr de automobile din lume.

Cunoștințe folositoare

Buruieni veninoase

— Tutunul —

3. *Nicotina* În tutun se găsește o otravă foarte puternică. Aceasta otravă a fost găsită în tutun, mai întâi, de un învățat cu numele Vauquelin, care a numit-o *Nicotina*, după numele lui Nicot, ambasadorul francez dela Lisabona, dela care tutunul și-a luat și numele întrebuintat de învățați.

Nicotina este o materie uleioasă. Când e curată n'are culoare. Dacă stă la aer se colorează în galben-negru. Încălzită, dă vapori groși și foarte greu mirositori.

Se găsește nu numai în frunzele de tutun crude, ci și în feliturile preparate de tutun: în tutunul de tras pe nas, în tutunul de fumat, în bagău și chiar și în fumul dela pipă și țigări.

Nicotina din tutun este o otravă mai puternică și decât otrava din Omeag, Ciunăfaie sau alte buruieni veninoase. O picătură-două de nicotină te poate omori. Două grame de tutun peste care s'a turnat apă sau fumatul într'una din 17—18 pipe de tutun te pot omori. Moartea e pricinuită de nicotină, care trece foarte repede în sânge.

Francezul George Fougner a fost otrăvit prin nicotină. După 30 secunde dela turnarea otrăvii în gură, a fost mort.

Și animalele încă pot fi otrăvite și omorite cu nicotină.

Nicotina picurată în ochi sau pe limbă; înghițită sau vârită pe sub piele încă te otrăvește în timpul cel mai scurt.

Cei cari nu sunt obișnuiți cu fumatul, dacă trag numai câte-va fumuri dintr'o pipă sau țigară, și dau semnul de otrăvire.

Cel otrăvit cu nicotină puțină are fața galbenă ca ceara, sudori reci pe frunte și pe mâini, respiră greu, par'că l-ar strânge cineva de piept, amețește, nu mai poate umbla, are scuipat mult în gură, vomază și simte dureri în stomac. Dacă otrava e mai multă, cel otrăvit leșină, nu mai știe ce se întâmplă cu el, horecăie și respiră greu de tot și are svâcniri de mușchi. Când otrăvirea e de tot puternică, cel otrăvit cade la pământ ca lovit de trăsnet și în scurtă vreme moare.

La otrăvirile în măsură mică, cu nicotină puțină, semnele îmbolnăvirii repede trec și cei ce fumează încetul pe încetul se obișnuiesc cu otrava fără să mai sufere. De aici urmează, că unii deprinși cu fumatul, pot sta vecinic cu pipa sau cu țigara în gură, fără să fie primejduiți de a se otrăvi.

De altfel nu toți oamenii simțesc urmările fumatului într'o formă. Cei slabiți de boale, cei cari se hrănesc rău, sunt săraci în sânge ori au inima prea slabă, precum și copiii sunt mai simțitori față de otrava din tutun.

Omul flămând e mai simțitor față de otrava din tutun decât cel satul.

Tutunul umed este cu mult mai tare decât cel uscat.

Feliul cum se fumează încă face să se simțească urmările otrăvirii cu tutun.

La fumatul de țigări o parte din nicotină se pierde în aer. Dela țigările fumate fără sipos, nicotina ce iese din capătul țigării ce se ține în gură, ajunge mai ușor în corpul omului.

La tutunul fumat din pipe cu țevea lungă, o parte însemnată din fumul răcit și din nicotină se depune pe pereții țevei și nu ajunge în corp. Tot așa se depune materia otrăvicioasă și în pipele de spumă.

Tutunul fumat dintr'o pipă nouă e mai rău decât cel fumat dintr'o pipă veche și bine îngrijită. În pipa veche căldura e ținută laolaltă de un strat de funingină, în pipa nouă, aceasta căldură se pierde.

Ori în ce chip se va fuma tutunul, urmările rele ale fumatului totuși se simțesc cât de târziu, chiar și la cei obișnuiți cu fumatul.

Și aceștia, în urma fumatului prea mult, au uneori dureri în spinare, la coaste, în piept, în pânțele, slăbiciune în mușchi, din care cauză se oboresc repede și le tremură mâinile și picioarele.

Din cauza aceasta ar fi bine ca obiceiul fumatului să fie părăsit și cei cari fumează, observând că nu se mai simțesc bine din cauza tutunului, să se lase de fumat.

Ion Popu-Câmpeanu

Bateriile Anodice „Dura-Rex-Triple“

Anul trecut am avut ocazia să informăm pe cetitorii noștri, despre bateriile anodice fără acid „Dura-Rex“ a căror calitate extraordinară a întrecut toate așteptările.

Acum ne-a parvenit știrea, că Uzinele Dura, în dorința, de a fi la nivel cu progresele fabricilor de radio, au lansat o nouă baterie anodică așa numită „DURA-REX-TRIPLE“.

Caracteristica acestei noi baterii este că are o capacitate de trei ori mai mare decât o baterie anodică obișnuită.

Dacă se ține seamă că actualmente se întrebuintează de predilecție aparate de radio cu 4 și mai multe lămpi a căror consum este considerabil, atunci nouile „Dura-Rex-Triple“ vor avea de jucat un rol decisiv.

Recomandăm această notiță spre atenția cetitorilor noștri, căroro UZINELE DURA Timișoara le pune la dispoziție în mod gratuit orice informație în această privință.

Cărți nouă

Am primit dela Societatea „Presa Bună“ din Iași următoarele cărți:

1. Sfânta Tereza a Pruncului Isus, ediția II-a, No. 2 din Biblioteca „Presa Bună“, seria religioasă. Prețul?

Despre această cârticică am vorbit la vremea sa, când a apărut în ediția I. Că este bine scrisă, dovedește faptul că în așa scurt timp a fost nevoie de a doua ediție.

2. P. Celestin Testore S. I.: Opt martiri americani, Tipărită în amintirea Ț. Monseniorului Dr. Anton Gabor, fondatorul „Presel Bune“, Prețul?

În această cârticică aflăm viețile celor opt sfinți noi din Societatea lui Isus (iezuiți), cari au fost ridicați la cinstea altarului în ziua de 29 Iunie 1930, fiindcă au murit cu moarte de martir în mijlocul sălbaticilor Piei-Roșii cari trăiau prin Canada și statul New-York.

3. Un erou al adevăratei iubiri, tipărită în amintirea Ț. Mons. Dr. Anton Gabor, fondatorul „Presel Bune“, Prețul?

În această cârticică se descrie viața sfântului canonic Iosif Benedict Cottolengo, care s'a născut la 3 Mai 1786 și a murit la 30 April 1842 și care a întemeiat mai multe spitale care se numesc „Casa Providenței“ și în cari în mai puțin de 100 ani au fost întreținuți fără nici un ban cam 250.000 de săraci, cheltuindu-se suma de mai bine de trei milioane lire pe an, înainte de războiu, și opt milioane lire după război (deci cam 80.000 Lei).

4. Novenă în cinstea Preasfintei Fecioare dela Lourdes, cu un adaos de considerațiuni și rugăciuni în cinstea celor șapte dureri ale Mariei, ediția II-a, Prețul 10 Lei.

Sunt și la noi o mulțime de creștini cari țin novene în cinstea Preacuratei dela Lourdes. N'au decât să-și cumpere de aici încolo această cârticică de 96 pagini și vor ști cum s'o cinstească pe Preacurata. Cârticica începe cu o introducere; în ajunul novenei și cu o rugăciune. În fiecare zi se dă câte o explicație despre Lourdes, câte o rugăciune și câte o pildă. Urmează apoi încheierea novenei, ca să se dea pe urmă cele șapte vinere în cinstea Preasfintei Fecioare îndurerate.

Noi nu putem decât să le recomandăm cu drag cetitorilor noștri.

Dela Tipografia „Serafica“ din Săbăoani județul Roman am primit:

Colecție de cântece bisericesti fără note, spre folosul dascălilor și al poporului, ediția VIII. Prețul 15 Lei.

Că ce bine cumpără romano-catolicii moldoveni această cârticică, și-s numai o mână de oameni — se vede din faptul că deja a apărut în ediția VIII. La noi, românii uniți, care carte a apărut în 8 ediții? Semn că la romano-catolicii moldoveni nu se merge la biserică fără carte de cântări, nu ca la noi. Oare nu ar trebui să ne gândim și noi serios la o schimbare în spre mai bine? Cârticica o recomandăm cu drag tuturor.

Judecătoria mixtă Blaj Secția cf.

No. 1574—1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de următor Banca Unită pentru Industrie și Hipotecă s. a. Sighișoara contra urmărit. Soporan Vasile dom. în Bucerdea grănoasă.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Bucerdea grănoasă circumscripția judecătorei de pace Blaj, cuprinse în cf. a comunei Bucerdea grănoasă Nrul coalei cf. 816,875,193 No. de ordine A + 1, A + 1, A + 14—16 top. 1072/3 arător întreg, în val. de 3000 Lei, preț de strig. 2250 Lei, top. 1072/4 arător 1/2 parte în val. de 2500

Lei, preț de strig. 1875 Lei, top. 512,513 casă curte și gr. 1/4 parte în val. de 6000 Lei, preț de strig. 4500 Lei, top. 893 arător 1/4 parte în val. de 500 Lei preț de strig. 375 Lei, top. 1808 arător 1/4 parte în val. de 500 Lei, preț de strig. 375 Lei, pentru încasarea creanței de 5648 Lei — bani, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 4 luna Decembrie anul 1936 ora 11 a. m., în localul oficial al Cf.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauzie, socotite după cursul fixat în art. 42 l. LX, 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 1706 legea LX. 1881; art. 21 legea XL. 1908)

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregiască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeaș parte procentuală a prețului ce a oferit. (art. 25. XLI. 1908).

Blaj, la 7 August 1936.

Judecător:

ss. P. Alexandrescu

Publicațiune

Se comunică spre cunoștința publică că pentru ocuparea postului vacant de șef de oficiu la oficiul postal cl. 4 Bazna din județul Târnava-Mică, cu retribuțiune lunară cheltueli de întreținere Lei 1300 indemnizație de transport Lei 650 — candidații cari doresc a ocupa acest post trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

1. Garanție Lei 50.000
2. Să aibă minimum 21 ani
3. Să fie de naționalitate Română
4. Să cunoască limba română în vorbire și în scris
5. Să fie sănătos
6. Să nu fie suferind de pedepse penale
7. Să aibă studii de cel puțin 4 cl. secundare liceu sau gimnaz
8. Să aibă examenul profesional de posta telegraf și telefon etc.

Extras dela cartea funduară despre averea imobilă, certificat dela Primărie și o declarație a proprietarului imobilului după modelul anexat, semnate de către 2 martori și notarul comunal, în baza căruia se poate intabula ipoteca în favorul Direcțiunei Generale P. T. T. București până la suma de lei — imobilele oferite în garanție să fie libere de orice sarcini (ipoteka uzufruct etc.)

Concurenții vor mai arăta ce ocupațiune a mai avut în trecut când și unde și motivul părăsirii acelei ocupațiuni, starea lor civilă venitul sau averea ce posedă, personal sau soțul, făcând dovada averii cu act autentificat, iar femeile vor arăta și naționalitatea cum și ocupația soțului.

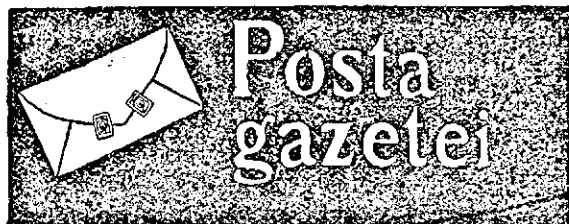
Aspiranții vor înainta oficiului Postal de reședință Blaj o cerere scrisă cu mâna proprie timbrată în regulă și însoțită de actele necesare până la data de 15 Noembrie 1936.

Dirigintele oficiului postal de reședință Blaj.

Lozurile cele mai norocoase sunt „AURORA“. Birou de desfacere: Banca Generală de Credit Exp. Blaj.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Teodor Bunus. Aveți de plătit încă Lei 135 pe 1934; 150 Lei pe 1935 și pe anul curent.

Elie Câmpoan. Din suma de 150 Lei am trecut în abonamentul anului curent Lei 88 iar restul de 62 Lei pe 1937.

Gh. Ciorogariu. Aveți de plătit pe 1935 Lei 55; 1936 Lei 150. Total 205 Lei până la 31 Dec. 1936.

Paul Nodiș. Abonamentul achitat până la 31 Dec. 1936.

Victor Jurma. Până la 31 Dec. 1936 aveți de plătit Lei 96.

Am primit câte 75 Lei de la următorii: Grațian Flonta, Tecariu Ștefan, Nagy Pavel, Aurel Duncea, Dr. Paul Luuran.

Câte 150 Lei: Salon Gheorghe, Pop Victor, Iustin Maior, Parohia rom. unită Băcie, Bocșa Teodor, Ioan I. Dimboiu, Vasile Merlaș, Biserica Veștem, Băbuț Dumitru, Cărnă Ioan, Nicolae Floca, N. Răcheriu, Teodor Bunus, Of. parohial Zlatna, Ioan Tatu, Valer Filipan, Paul Nodiș, Ieronim Marcu, Târziu Iacob, Elie Câmpoan, George Moldovan, Emil Ungurean, Nicolae Comșa, Of. parohial Ghilad, Ana Vintilă, Rusalin Raca, Fehér George, Anton Mărt, Popa Gh. Alexandru, Emil Solomon, Nicolae Crețu.

Câte 200 Lei: Andraș Vasile, Gh. Ciorogariu, Sanișlav Mihail, Rafila Târziu, Laurențiu Pop.

Câte 300 Lei: Of. parohial Derșide, Iosif Corman, Dan Lazar, Iulian Gheorgheviu, Victor Pop, Iacob Gașpar, Ioan Decean I. Pavel.

Alte sume: Aurel Rodean I. T. 40; S. Deac 93; Ioan Șandor 500; Sonea Chiprian 350; Veturia Dr. M. C. Pop 450; Ioan Maior 231; Petruț Raca 350; Păr. I. Merlos 480; Pop Avram 100; Popa Leon 50; Văd. E. Comșa 113; Vlad Nicolae 330; Ioan Tôșk 600; Molnar Gheorghe 35; Of. parohial Ghilod 160; Victor Jurma 250; Ioan Rusu 90; Ioan Moldovan a Finichi 350; Oprea Ioan I. Nicodin 35; Vasile Mădăraș 50; Bocănicu Nicolae 700; Vasile Gașpar 500; Petru Simon 100.

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică— Dumbrăveni

Nr. 8—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică, cumcă în baza decisului Nr. G. a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantei firma »Eterna« pentru art. funebrele din Arad repr. prin avocatul Dr. Ludovic Eayedy din Blaj pentru încasarea creanței de 4729 Lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1936 orele 6 p. m. la fața locului în comuna Blaj Str. Reg. Maria Nr. 32 la locuința urmăritului — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobilele și anume: 50 m. stofe bărbătești și 50 m. stofe pentru haine de dame în valoare de Lei 8000

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 7 Octomvrie 1936.

(507) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică— Dumbrăveni

No. 219—1936

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică că în baza decisului Nr. G. 1795—1936 al judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantei Kampf Maria repr. prin avocatul Dr. Ludovic Eoyedy din Blaj pentru încasarea creanței de 3038 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1936 orele 2 d. m. la fața locului în comuna Lupu la locuința urm. Nr. 97 unde se vor vinde

prin licitație publică judiciară mobilele și anume: 2 vaci în valoare de Lei 8000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 5 Octomvrie 1936.

(508) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portărellor Trib. Tr. Mică— Dumbrăveni

Nr. 458—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică, că în baza decisului Nr. G. 1895—1931 al judecătorei mixte Blaj în favorul reclaman-tului Simonis Mihail repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy în Blaj, pentru încasarea creanței de 2118 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1936 orele 11 a. m. fața locului în comuna Lodroman la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobilele și anume: 2 vaci, 1 car și una șură în valoare de Lei 12.000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 5 Octomvrie 1936.

(509) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

De vânzare

In hotarul comunei Sâncel la o distanță de 4 km. de Blaj lângă șoseaua națională 45 jugăre pământ în care se află 5 $\frac{1}{2}$ jugăre vie plantată, eventual și parcelat. A se adresa la mandatarul meu Dr. Geza Gerschl avocat Tg. Mureș (Palatul Agrar) sau la subsemnatul

GERSCHL ADOLF

1-3 (513)

Sâncel, jud. Târnava-Mică

Cea mai nouă carte
de teatru sătesc ≡

LEAC PENTRU MUERI

comedie în 2 acte

localizare de

←+ A. MELIN +→

Piesă foarte potrivită a
se juca prin sate, plină
de haz și de învățăminte!

Prețul 8 Lei

Se cumpără la **Librăria Seminarului din Blaj**. Prin postă se trimite 8 Lei prețul cărții și 2 lei pentru porto.

Știre medicală. Med. Univ. Dr. CAMILA GRÜN-TRENCINER medic în Blaj, Str. Timoteiu Cipariu No 23 (în casa prăvăliei „Ajutorul“, O. Dragea) specialistă în stomatologie, s'a reîntors din călătoria de studii din străinătate și a început din nou consultațiile, pentru boli interne, femei și copii, cât și pentru boli de dinți și de gură. (485) 4-4

Norocul Vă urmărește!

Dacă aveți în buzunar LOZUL Loteriei

Ați dat pe el LEI 200, — la

— 15 Noemvrie —

— poate avea valoarea de peste UN MILION de LEI —

Cumpărați lozuri din vreme!

LOTERIA DE STAT

„Fetița Orfană“

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de călduros pre-tutindenii și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețul

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, „ 20

La comanda prin postă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaug 5 Lei pentru porto. Cu ramburs nu se trimite.

Librăria Seminarială din Blaj